

LATVIJAS REPUBLIKAS SATVERSMES TIESAS KOLĒGIJA

Jura Alunāna iela 1, Rīga, LV 1010

Tālrunis: 67830735, 67210274 Fakss: 67830770
e-mail: tiesa@satv.tiesa.gov.lv

LĒMUMS PAR ATTEIKŠANOS IEROSINĀT LIETU

Rīgā

2022. gada 27. jūlijā

Satversmes tiesas 1. kolēģija šādā sastāvā: kolēģijas priekšsēdētājs Aldis Laviņš, tiesneši Irēna Kucina un Artūrs Kučs,

kolēģijas sēdē izskatījusi Satversmes tiesā saņemto [..] (turpmāk – Pieteikuma iesniedzējs) pieteikumu par lietas ierosināšanu (pieteikums Nr. 121/2022),

konstatēja:

1. No pieteikuma izriet, ka Pieteikuma iesniedzējs lūdz Satversmes tiesu:

1.1. atzīt Pilsonības likuma 9. panta pirmās daļas 5. punktu, 25. panta trešo daļu un ceturtais daļas 1. punktu (turpmāk – apstrīdētās normas) par neatbilstošu Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 91. un 92. pantam un attiecībā uz Pieteikuma iesniedzēju par spēkā neesošu no pamattiesību aizskāruma brīža;

1.2. apturēt Augstākās tiesas Civillietu tiesas palātas [datums] sprieduma lietā [lietas Nr.] izpildi līdz lietas izskatīšanas Satversmes tiesā pabeigšanai;

1.3. nodrošināt Pieteikuma iesniedzēja anonimitāti Satversmes tiesas procesā attiecībā uz trešajām personām;

1.4. uzdot Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldei veikt ierakstu Iedzīvotāju reģistrā par Pieteikuma iesniedzēja kā Latvijas pilsoņa statusa atjaunošanu, izdot viņa personu apliecinošus dokumentus un aizliegt pret viņu izdot izbraukšanas rīkojumu vai lēmumu par piespiedu izraidīšanu.

2. Pilsonības likuma 9. pantā ietverts dubultās pilsonības regulējums. Saskaņā ar šā panta pirmo daļu Latvijas pilsonība saglabājas Latvijas pilsonim, kurš ir:

1) ieguvis citas Eiropas Savienības dalībvalsts vai Eiropas Brīvās tirdzniecības asociācijas dalībvalsts pilsonību;

2) ieguvis citas Ziemeļatlantijas līguma organizācijas dalībvalsts pilsonību;

3) ieguvis Austrālijas Savienības, Brazīlijas Federatīvās Republikas vai Jaunzēlandes pilsonību;

4) ieguvis tādas valsts pilsonību, ar kuru Latvijas Republika noslēgusi līgumu par dubultās pilsonības atzīšanu;

5) ieguvis šīs daļas 1., 2., 3. un 4. punktā minētas valsts pilsonību, bet saņēmis Ministru kabineta atļauju saglabāt Latvijas pilsonību atbilstoši svarīgām valsts interesēm. Ministru kabinets lēmumu pieņem ne vēlāk kā gada laikā, un tas nav pārsūdzams;

6) automātiski ieguvis citas valsts pilsonību apprecoties (ieguvis *ex lege*) vai adopcijas rezultātā.

Atbilstoši Pilsonības likuma 25. panta trešajai daļai personai, kura ir ieguvusi šā likuma 9. panta pirmās daļas 1., 2., 3. vai 4. punktā minētas valsts pilsonību un Latvijas pilsonību zaudējusi, iesniedzot iesniegumu par atteikšanos no Latvijas pilsonības, vai kura ir ieguvusi šā likuma 9. panta pirmās daļas 1., 2., 3. vai 4. punktā minētas valsts pilsonību, neiesniedzot iesniegumu par atteikšanos no Latvijas pilsonības, un kurai Latvijas pilsonība atņemta ar tiesas spriedumu, ir tiesības iesniegt atbildīgajai institūcijai iesniegumu par Latvijas pilsonības atjaunošanu.

Savukārt minētā likuma 25. panta ceturtās daļas 1. punkts paredz, ka Latvijas pilsonību neatjauno personai, kura ieguvusi šā likuma 9. panta pirmās daļas 1., 2., 3. vai 4. punktā minētas valsts pilsonību.

3. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 20. panta piektajai daļai, lemjot par to, vai uz saņemtā pieteikuma pamata ir ierosināma lieta, kolēģija izvērtē, vai:

- 1) lieta ir piekritīga Satversmes tiesai;
- 2) iesniedzējs ir tiesīgs iesniegt pieteikumu;
- 3) pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 18.–19.³ panta prasībām;
- 4) pieteikums nav iesniegts par jau izspriestu prasījumu;
- 5) pieteikumā ietvertais juridiskais pamatojums vai faktisko apstākļu izklāsts pēc būtības ir mainījies salīdzinājumā ar iepriekš iesniegto pieteikumu, par kuru lēmusi kolēģija.

4. Saskaņā ar Satversmes 85. pantu un Satversmes tiesas likuma 1. pantu Satversmes tiesa izskata lietas par likumu atbilstību Satversmei, kā arī citas ar likumu tās kompetencē nodotās lietas. Satversmes tiesas kompetence izsmeļoši noteikta Satversmes tiesas likuma 16. pantā.

Atbilstoši minētā likuma 16. panta 1. punktam Satversmes tiesa izskata lietas par likuma atbilstību Satversmei. Līdz ar to šā lēmuma 1.1. apakšpunktā norādītais prasījums ir piekritīgs Satversmes tiesai.

Satversmes tiesas kompetencē nav valsts pārvaldes iestāžu rīcības un to pieņemto lēmumu kontrole. Līdz ar to šā lēmuma 1.4. apakšpunktā norādītais prasījums nav piekritīgs Satversmes tiesai.

5. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 20. panta piektās daļas 5. punktu kolēģija, izskatot pieteikumu, ir tiesīga atteikties ierosināt lietu, ja pieteikumā ietvertais juridiskais pamatojums vai faktisko apstākļu izklāsts pēc būtības nav mainījies salīdzinājumā ar iepriekš iesniegto pieteikumu, par kuru lēmusi kolēģija.

Pieteikuma iesniedzējs jau iepriekš vairākkārt ir vērsies Satversmes tiesā ar saturiski līdzīgiem pieteikumiem, lūdzot izvērtēt apstrīdētās normas atbilstību Satversmei (pieteikums Nr. 43/2015, Nr. 46/2017, Nr. 62/2017, Nr. 163/2021, Nr. 251/2021 un

Nr. 273/2021). Pēc visiem šiem pieteikumiem Satversmes tiesas kolēģijas atteikušās ierosināt lietu, norādot uz to neatbilstību Satversmes tiesas likuma prasībām.

Satversmes tiesas 2. kolēģija 2022. gada 24. janvāra pieņēma lēmumu par atteikšanos ierosināt lietu pēc pieteikuma Nr. 273/2021, konstatējot tā neatbilstību Satversmes tiesas likuma 20. panta piektās daļas 1. un 5. punktam. Proti, pieteikumā Nr. 273/2021 norādītie faktiskie apstākļi un juridiskais pamatojums pēc būtības nebija mainījusies salīdzinājumā ar pieteikumā Nr. 251/2021 norādīto.

Līdz ar to kolēģijai jāizvērtē, vai izskatāmajā pieteikumā ietvertais faktisko apstākļu izklāsts vai juridiskais pamatojums pēc būtības ir mainījusies salīdzinājumā ar iepriekš iesniegto pieteikumu, par kuru lēmusi kolēģija.

6. Izskatāmajā pieteikumā norādīti tie paši faktiskie apstākļi, kas pieteikumā Nr. 273/2021. Proti, Pieteikuma iesniedzējs iebilst pret to, ka savulaik viņam kā Latvijas pilsonim, iegūstot Krievijas Federācijas pilsonību, netika saglabāta Latvijas pilsonība. Pieteikumā plašāk skaidrota atbildīgo iestāžu rīcība un ietvertas atsauces uz iepriekš neminētiem iestāžu un tiesas lēmumiem.

Izskatāmajā pieteikumā Pieteikuma iesniedzējs papildinājis prasījumu, lūdzot atzīt arī Pilsonības likuma 25. panta trešo daļu un ceturtās daļas 1. punktu par neatbilstošu Satversmes 91. un 92. pantam. Tomēr no pieteikuma izriet, ka viņš iebilst pret to, kā šīs normas tikušas piemērotas, un to neatbilstība Satversmei nav atsevišķi pamatota. Tāpat Pieteikuma iesniedzējs papildinājis savu viedokli par tiesību normu pareizu piemērošanu, mainījis teksta izkārtojumu un atkārtoti skaidrojis tiesību normu saturu. Tomēr pieteikuma juridiskais pamatojums pēc būtības nav mainījusies un tas joprojām satur trūkumus, uz kuriem norādīts iepriekšējās kolēģiju lēmumos.

Kolēģija atkārtoti vērš Pieteikuma iesniedzēja uzmanību uz to, ka apsvērumi par valsts institūcijas vai tiesas veikto tiesību normu piemērošanu nevar būt par pamatu lietas ierosināšanai Satversmes tiesā, jo tiesa nepārvērtē tiesību normu piemērošanas jautājumus (*sk., piemēram, Satversmes tiesas 2017. gada 17. novembra lēmuma par tiesvedības izbeigšanu lietā Nr. 2017-01-01 11. punktu*). Tāpat iepriekšējā pieteikumā ietverto

argumentu izklāsta un struktūras izmaiņas, to izvērsana vai apjoma palielināšana pati par sevi nav uzskatāma par tādām izmaiņām, kas mainītu pieteikuma juridiskā pamatojuma saturu pēc būtības.

Tādējādi izskatāmā pieteikuma faktisko apstākļu izklāsts un juridiskais pamatojums pēc būtības nav mainījies salīdzinājumā ar iepriekš iesniegto pieteikumu, par kuru lēmusi kolēģija.

7. Ievērojot to, ka lieta Satversmes tiesā netiek ierosināta, šā lēmuma 1.2. apakšpunktā minētais lūgums ir atstājams bez izskatīšanas.

8. Pieteikuma iesniedzējs lūdz nodrošināt viņa anonimitāti Satversmes tiesas procesā.

Saskaņā ar likuma „Par tiesu varu” 28.³ pantu pieteikums, pēc kura izskatīšanas pieņemts lēmums par atteikšanos ierosināt lietu, ir ierobežotas pieejamības informācija. Lēmums par atteikšanos ierosināt lietu var tikt publicēts Satversmes tiesas mājaslapā, aizklājot fizisku personu identificējošu informāciju. Tādējādi konkrētajā gadījumā nav nepieciešams papildus noteikt ierobežotu pieejamību Pieteikuma iesniedzēju identificējošajai informācijai.

Līdz ar to šā lēmuma 1.3. apakšpunktā minētais lūgums ir atstājams bez izskatīšanas.

Ņemot vērā konstatēto un pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 20. panta piektās daļas 1. un 5. punktu, Satversmes tiesas 1. kolēģija

nolēma:

1. Atteikties ierosināt lietu pēc [..] pieteikuma (pieteikums Nr. 121/2022).
2. Atstāt bez izskatīšanas šā lēmuma 1.2. un 1.3. apakšpunktā minētos lūgumus.

Lēmums nav pārsūdzams.

Kolēģijas priekšsēdētājs

Aldis Laviņš